

ტესტი ლიტერატურაში

დავალებები 1-10

ზოგადი ინსტრუქცია:

ქვემოთ წარმოდგენილია სწორი პასუხების შესაძლო ვარიანტები თითოეული კითხვისათვის. არ არის აუცილებელი, რომ აბიტურიენტის პასუხები ზუსტად, სიტყვასიტყვით იმეორებდეს ჩვენ მიერ შეთავაზებულს. მთავარია, მან გადმოსცეს ის ძირითადი აზრი, რომელიც შეფასების სქემაშია ჩამოყალიბებული.

თითოეული კითხვის პასუხი შეიძლება გადმოცემული იყოს ერთი სიტყვით, ფრაზით ან წინადადებით. აბიტურიენტის მიერ გაცემული პასუხი შესაძლებელია იყოს უფრო ვრცელიც და შედგებოდეს ორი ან მეტი წინადადებისაგან.

შეფასების სქემა

1. (3)

1 ქულა:

1. მას შემდეგ, რაც (როდესაც) მისი ეპისკოპოსად კურთხევა გადაწყვიტეს. / როდესაც ეპისკოპოსად კურთხევა დაუპირეს. / როდესაც აღმზრდელებმა გრიგოლ ხანძთელის ეპისკოპოსად კურთხევა დააპირეს, მან გადაწყვიტა, უარი ეთქვა ხორციელ პატივზე და ბერად აღკვეცილიყო.

1 ქულა:

2. ტაო-კლარჯეთისკენ (კლარჯეთისკენ). / სამხრეთ საქართველოსკენ. / გრიგოლი მონასტრების ასაგებად გაეშურა ტაო-კლარჯეთისკენ.

1 ქულა:

3. ღვთის ნებით. / აირჩია იმიტომ, რომ ეს მხარე იმხანად არაბი დამპყრობლებისგან თავისუფალი იყო.

2. (4)

1 ქულა:

1. „ვეფხისტყაოსნის“ დასაწყისში ავტორი ამგვარად გვამცნობს თავის ვინაობას: „დავჯე, რუსთველმან გავლექსე...“, / „მე, რუსთველი, ხელობითა ვიქმ საქმესა ამა დარი“. *შეუძლია პასუხად გამოიყენოს ერთი ან ორივე ციტატა ან მისი/მათი პერიფრაზი.*

1 ქულა:

2. მან პოემას საფუძვლად დაუდო სპარსული სიუჟეტი. / ამ პოემის წარმომავლობის შესახებ ავტორი ამბობს, რომ გალექსა სპარსულიდან ნათარგმნი ამბავი. / *შეუძლია პასუხად გამოიყენოს შესაბამისი ციტატა:* „ესე ამბავი სპარსული, ქართულად ნათარგმანები, ვით მარგალიტი ობოლი, ხელის-ხელ საგოგმანები, ვპოვე და ლექსად გარდავთქვი, საქმე ვქმენ საჭოჭმანები.“

1 ქულა:

3. იმის საფუძველზე, რომ პროლოგში რუსთველი ახსენებს თამარს, / აქებს მის სილამაზეს, / უწოდებს „ხელ-მქმნელს“. / „ვეფხისტყაოსანში“ შექცეულია თამარი. / *შეუძლია ვრცლად უპასუხოს:* თვალსაზრისი იმის შესახებ, რომ ეს პოემა თამარ მეფეს ეძღვნება, ჩამოყალიბდა პოემის პროლოგის შემდეგი სტრიქონის/სტრიქონების საფუძველზე: „თამარს ვაქებდეთ მეფესა...“, „...მეფისა მზის თამარისა...“ / *შეუძლია პასუხად გამოიყენოს მხოლოდ მოყვანილი ციტატა/ციტატები.*

1 ქულა:

4. ჭეშმარიტი პოეტი არაა ის, ვისაც ვრცელი/ეპიკური ნაწარმოებების წერა არ შეუძლია. / რუსთველი ჭეშმარიტ პოეტად არ მიიჩნევს მას, ვისაც არ შეუძლია სათქმელის ვრცლად, „გრძელად“ გადმოცემა. / რუსთველი უპირატესობას ანიჭებს ვრცელი ეპიკური უანრის ნაწარმოებებს.

3. (2)

1 ქულა:

1. ლეონი თავს დაიცავს მეფის რისხვისაგან წინდახედულების / გონიერების / სიფრთხილის... წყალობით.

1 ქულა:

2. ამ ეპიზოდში ვლინდება მეფის გონიერება / კეთილშობილება / დიდსულოვნება / ზნეობრიობა / პირის გაუტყვლობა / პრინციპულობა / სიბრძნე...

4. (3)

1 ქულა:

1. მუდმივი შუღლი. / ქართლ-კახეთის დაუძღვრების უპირველესი მიზეზი იყო გამუდმებული შუღლი და მტრობა. / ღვთის რწმენის დაკარგვა. / ურწმუნობა, ცოდვათა გამრავლება.

1 ქულა:

2. განადგურება. / აოხრება. / გაჩანაგება. / *შეუძლია პასუხად გამოიყენოს შემდეგი ციტატა/ციტატები ან მისი/მათი პერიფრაზი: „ქართლი ოსმალომ დაიპყრო, კახეთი ლეკთა მოლამა“, „ეგრეთ ქართლი და კახეთი დარჩა თურქთა, ლეკთა, დიდოს“, „მოისრა ხშირი ქვეყანა, გახდა ვერანად, ტრამლადა“.*

1 ქულა:

3. მეფე ვახტანგის გარდაცვალება ავტორმა შეადარა სახლის დედაბოძის წაქცევას („ვაი, რა ბოძი წაიქცა...“).

5. (3)

1 ქულა:

1. ღალატმა. / ქართველთა ღალატმა. / ქართველთა შორის გამოჩნდა მოღალატე, „იუდა“, რომელმაც ალა-მაჰმად-ხანს შეატყობინა ქართველთა ჯარის მცირერიცხოვნობის ამბავი, / ციხის კარი გაუღო.

1 ქულა:

2. მისაღებია ყველა პასუხი, რომლებშიც ადეკვატურად არის გააზრებული ისტორიული კონტექსტი, მაგალითად: ქართლ-კახეთზე ალა-მაჰმად-ხანის თავდასხმის დროს გეორგიევსკის ტრაქტატი უკვე დადებული იყო. / ერეკლესა და სოლომონის დიალოგი შეიძლებოდა გამართულიყო 1783 წლის გეორგიევსკის ტრაქტატის დადებამდე და არა 1795 წელს, ალა-მაჰმად-ხანის მიერ საქართველოზე გალაშქრებისას, როდესაც საქართველო უკვე იმყოფებოდა რუსეთის მფარველობის ქვეშ.

1 ქულა:

3. ერეკლეს უკვე მიღებული ჰქონდა გადაწყვეტილება. / იმიტომ, რომ ერეკლეს უკვე მიღებული ჰქონდა გადაწყვეტილება ქართლის ბედთან დაკავშირებით. / შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა: „დიდი ხანია გულს ირაკლისა გარდუწყვეტია ბედი ქართლისა...“

6. (3)

1 ქულა:

1. მან ავდრის დროს თავშესაფარი ითხოვა. / ავდარი (დეღგმა) იყო და გზა დაეხნა. / ავდრის დროს ჯაჭვს წააწყდა, გაახსენდა მამის ნაამბობი და თავშესაფარი ითხოვა.

1 ქულა:

2. ავი სული / ეშმაკეული...

1 ქულა:

3. მწყემს ქალს უკვირდა, თუ როგორ შეძლო ბერმა წუთისოფლის / ოჯახის / ახლობლების დატოვება. / უკვირდა, როგორ ძლებდა ბერი „ყინულებში“ მარტო. / შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა/ციტატები: „ან შენ როგორ ძლებ უწუთისოფლოდ...“, „...ღმერთს რაში უნდა ამ ყინულებში ყოფნა კაცისა“. / უკვირდა, ნუთუ ხსნის სხვა გზა არ არსებობდა...

7. (3)

1 ქულა:

1. მისი ძიძიშვილი (ძუძუმტე) იყო. / დედამისის გაზრდილი იყო. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა:* „დედინემის გაზრდილი ხარ, მისი ძუძუ გიწოვია“. / აპატია/შეუნდო, რადგან ძიძიშვილები იყვნენ. / ბათუმ არ მოკლა საფარ-ბეგი, რადგან მისი დანაშაულის განმსჯელად ჰაჯი-უსუბი (მისი გამზრდელი) ეგულებოდა. / ბათუს მიაჩნდა, რომ საფარ-ბეგს სიკვდილამდე სინდისი დატანჯავდა. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა:* „...რომ გასტეხე, ის გეყოფა სიკვდილამდე შენ საკვნესად“.

1 ქულა:

2. მისი მზადყოფნა სიკვდილისთვის. / საფარ-ბეგი სთხოვს ბათუს, მოკლას იგი. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა/ციტატები:* „სასიკვდილოდ ჩემი ნებით შენ წინ თავი დამიხრია...“, „ჩემ სიცოცხლეს სიკვდილი სჯობს...“ / საფარ-ბეგი გამზრდელთან აღიარებს დანაშაულს („ეუბნება ყოველიფერს, უნებურად რაც შეემთხვა...“). / საფარ-ბეგი ჰაჯი-უსუბს(აც) „მორჩილებით გულ-მკერდს უშვერს“.

1 ქულა:

3. ორივემ უფრო მეტი ტანჯვისთვის/სინდისის ქენჯნისთვის გაიმეტა საფარ-ბეგი. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა:* „...რომ გასტეხე, ის გეყოფა სიკვდილამდე შენ საკვნესად“. / ორივემ დანაშაულის მონანიების შესაძლებლობა მისცა საფარ-ბეგს.

8. (3)

1 ქულა:

1. შეებრალა ხევსური, რომელსაც ვერაფერი მოენადირებინა. / მთის ტრადიციის თანახმად, მონადირეები ერთმანეთს ნანადირევს უყოფდნენ.

1 ქულა:

2. პატივს სცემდა მასპინძლის ოჯახს. / სტუმარმასპინძლობის წესს იცავდა.

1 ქულა:

3. ჯოყოლამ დაიცვა თავისი სტუმარი. / დაიცვა საკუთარი/თავისი ოჯახის ღირსება. / სტუმარმასპინძლობის წესი დაიცვა. / არ შეასრულა თემის გადაწყვეტილება. / არ გადასცა ქისტებს ზვიადაური დასასჯელად/მოსაკლავად.

9. (3)

1 ქულა:

1. კირილემ დაიყოლია. / კირილემ წაიყვანა. / კირილემ სთხოვა პლატონს, წაჰყოლოდა შაფათაძის ქორწილში.

1 ქულა:

2. კირილემ წინა დღით იხსუბა. / პლატონს ერიდებოდა/რცხვენოდა მასპინძლებისა, რადგან წინა დღით კირილემ ქორწილში იხსუბა, / აყალმაყალი ატეხა, / თანაც თავისი საქმე ჰქონდა მოსაგვარებელი.

1 ქულა:

3. შაფათაძეების ქორწილის ეპიზოდში ჩანს კირილეს სიფიცხე / თავშეუკავებლობა / ჭირვეულობა / ცუდი ხასიათი / კონფლიქტურობა.

10. (3)

1 ქულა:

1. მეფე გიორგი სიკვდილის წინ თავს იდანაშაულებს მრავალი ცოდვის ჩადენაში. / იმაში, რომ მან სიმთვრალეში ფხოველებს მოაკვლევინა თავისი დეიდაშვილი, გირშელი. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა/ციტატები*: „მე მრავალი ცოდვა მიმიძღვის ამქვეყნად...“, „ვაჟკაციც ვიყავი და მშიშარაც“...

1 ქულა:

2. გიორგი ქართველ თავადებსა და ერისთავებს ადანაშაულებს იმაში, რომ ისინი მუდმივად დალატობდნენ სამშობლოს. / ფეხქვეშ ეგებოდნენ ბიზანტიელებს (და არაბებს). / იმაში, რომ მას ბასიანთან აზნაურებმა უღალატეს. / იმაში, რომ მუდამ ერთმანეთს ეჭიშპებოდნენ. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატა/ციტატები*: „ჩვენში მოღალატენი სჭარბობდნენ ერთგულებს...“, „ბასიანთან აზნაურებს რომ არ ეღალატნათ...“, „დამანელა აზნაურებისა და სარდლების კინკლაობამ...“, „მუდამ ბიზანტიელებს ეგებოდნენ ფეხქვეშ ჩვენი სუღელი აზნაურები...“

1 ქულა:

3. ქართველები მუდამ მტრობდნენ / არ აფასებდნენ გამორჩეულ/„დიდ“ ადამიანებს. / ქართველები ყოველთვის სხვა ერებს ბაძავდნენ. / ქართველები „უცხოს“ უფრო აღიარებენ, ვიდრე საკუთარს. / *შეუძლია მოიყვანოს შესაბამისი ციტატები*: „მშვენიერს „უცხოს“ უწოდებდნენ...“, „ოღითგანვე ასე მოგვდგამს ქართველებს...“